

SKOLEEKSAMEN

Autorisasjonsprøve i oversettelse. Prøve 1: Oversettelse fra norsk til fremmedspråk

Dato: 24.04.2024

Tidsrom: 09:00 – 16.00

Antall timer: 7

Koordinator kan kontaktes av eksamensvakt på telefon: 55 95 94 02

TILLATTE HJELPEMIDLER:

Alle hjelpemidler er tillatt, inkludert bruk av internett. Intet samarbeid er tillatt. I forskrift for translatøreksamen pkt. 2. Utfyllende bestemmelser for § 6 skoleeksamen:

2.6 Teknisk utstyr og hjelpemidler

- *Eksamensbesvarelsen skrives på kandidatens egen maskin.*
- Det er tillatt
 - a) å bruke alle typer oppslagsverk, elektroniske medier samt internett
 - b) å bruke to skjermenheter under skoleeksamen
 - c) å benytte eksternt tastatur og mus, så lenge dette utstyret er kablet
- Det er ikke tillatt
 - a) å kommunisere med andre under eksamen, ved f.eks. bruk av epost, chat, mobiltelefon, o.l.
 - b) å ha klokker (verken analoge eller digitale) og mobiltelefoner tilgjengelige underskoleeksamen
 - c) bruke programvare for oversettelsesverktøy, CAT, for eksempel Trados.

Brudd på denne bestemmelsen betraktes som fusk/forsøk på fusk.

Antall sider, inkludert forside: 4

Norsk 2024 (øk.-adm. tekst)

Et oversettelsesvalg henger alltid tett sammen med vurderinger knyttet til det konkrete oversettelsesoppdraget (*translation brief*). Derfor følger her beskrivelsen av et tenkt oppdrag: Oversettelse av nedenstående tekst publisert på nettstedet

<https://www.regjeringen.no/contentassets/dc8e3229e7c74868b5f4fcd9b6cd99ab/no/pdfs/prp202220230014000ddpdfs.pdf> [sist lastet ned 12.01.2024]

Translation brief: Oversettelsen av teksten er bestilt av de respektive handelskamrene i Oslo for å presentere underlagsmaterieell for medlemslandene om det norske arbeidsmarkedet på den internasjonale arbeidskonferansen, ILO.

Det norske arbeidsmarkedet

Sammenlignet med andre land har Norge et relativt høyt utdanningsnivå, et arbeidsliv med mye læring, høy produktivitet og et generelt velfungerende samfunnsliv. Om lag fire millioner bosatte personer var i yrkesaktiv alder (15–74 år) i 2021, hvorav 72,1 prosent var aktive i arbeidsmarkedet. [...]. Personer defineres som å være i arbeid hvis de utfører inntektsgivende arbeid, enten som lønnsstakere eller som selvstendige næringsdrivende.

Trender som globalisering og teknologisk utvikling, med økt kompetansebehov og nye tilknytningsformer og virksomhetsorganisering i arbeidslivet, innebærer endringer og påvirker slik sett arbeidslivet. Den teknologiske utviklingen med økt digitalisering skaper gjennomgripende endringer, inkludert nye tjenester og forretningsmodeller, som vil ha stor påvirkning på arbeidslivet. Digitalisering legger videre til rette for nye forretningsmodeller, for eksempel digitale plattformer for formidling av arbeid. [...].

Utbredt internasjonal handel og kommunikasjon på tvers av landegrenser har vært kjennetegn ved den økende globaliseringen de siste tiårene. Utenlandsk eierskap og omfattende arbeidsinnvandring har vært, og er, sentrale konsekvenser av globaliseringen og påvirker rammebetingelser for norske arbeidsplasser. Også norske foretak blir påvirket av økende globalisering. [...].

Konserndannelser er blitt et stadig vanligere trekk i arbeidslivet, både i Norge og i utlandet, [...]. Konserndannelser er kjennetegnet ved at to eller flere selvstendige selskaper er knyttet sammen som mor- og datterselskap(er). Det sentrale er om et selskap har «bestemmende innflytelse» over et annet selskap. De siste ti årene har antallet virksomheter som inngår i konsern økt fra om lag 78 000 til vel 115 000. [...]

[...]

Norge har som følge av forpliktelsene i EØS-avtalen gjennomført en rekke arbeidsrettslige direktiver i norsk lovgivning. Forpliktelsen til å gjennomføre de materielle reglene innebærer også at Norge er forpliktet til å sørge for at reglene gis anvendelse på de personene som er ment å omfattes av reglene. Rekkevidden og betydningen av arbeidstakerbegrepet og arbeidsgiverbegrepet kan være gjenstand for spørsmål i EU-regelverket, inkludert om begrepene er definert som nasjonale eller har et selvstendig innhold etter EU-retten. [...]

2024 Norsk (juridisk tekst)

Et oversettelsesvalg henger alltid tett sammen med vurderinger knyttet til det konkrete oversettelsesoppdraget (*translation brief*). Derfor følger her beskrivelsen av et tenkt oppdrag: Oversettelse av nedenstående tekst publisert på nettstedet

<https://www.regjeringen.no/contentassets/ec43235faf4e489bb687772a259609df/no/pdfs/prp202220230128000d ddpdfs.pdf> [sist lastet ned 12.01.2024]

Translation brief: Oversettelsen er bestilt av den norske regjeringen for å informere representanter for utenlandske justisdepartementer om pågående foreslåtte endringer i den norske straffeprosessloven.

Endringer i straffeprosessloven m.v.

Vold, overgrep, trusler, trakassering og lignende er et samfunnsproblem med store ringvirkninger. En undersøkelse gjennomført av Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress viser at omfanget av vold og overgrep er høyt i befolkningen [...]. Flere deltakere enn i den forrige omfangsundersøkelsen (2014) rapporterte om alvorlig vold.

I Dokument 3:8 (2021–2022) Riksrevisjonens undersøkelse av myndighetenes innsats mot vold i nære relasjoner anslås det at mellom 75 000 og 150 000 personer utsettes for vold i nære relasjoner hvert år. Riksrevisjonen konkluderer med at voldsutsatte har et stort behov for beskyttelse, men at det er svakheter ved politiets oversikt, bruk og oppfølging av beskyttelsestiltak.

Etter gjeldende rett kan påtalemyndigheten nedlegge besøksforbud når vilkårene i straffeprosessloven § 222 a er oppfylt. Et besøksforbud kan gå ut på at en person forbyes å oppholde seg på et bestemt sted, eller å forfølge, besøke eller på annet vis kontakte en annen person. Reglene om besøksforbud er begrunnet i behovet for forebyggende tiltak uten at det er begått en straffbar handling. Når det er begått en straffbar handling og vilkårene i straffeloven § 57 er oppfylt, kan det ilegges kontaktforbud, som er en straff. Et kontaktforbud kan gå ut på det samme som et besøksforbud. Retten kan bestemme at kontaktforbudet skal suppleres med elektronisk kontroll.

[...]

Besøksforbud med elektronisk kontroll reiser ulike konstitusjonelle og menneskerettslige spørsmål etter Grunnloven, den europeiske menneskerettskonvensjonen (EMK) og FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter (SP). I saker om besøksforbud, og ved en eventuell bruk av elektronisk kontroll for å styrke besøksforbudet, må det normalt skje en avveining mellom rettighetene til to eller flere personer. På den ene siden står hensynet til den besøksforbudet skal beskytte, og statens positive plikt til å sørge for å unngå at vold og overgrep finner sted. På den annen side står de grunnleggende rettighetene til den som blir ilagt besøksforbud med elektronisk kontroll. For vedkommende må ordningen innrettes slik at den blant annet ikke kommer i konflikt med bevegelsesfriheten.

[...]

2024 Norsk (teknisk tekst)

Et oversettelsesvalg henger alltid tett sammen med vurderinger knyttet til det konkrete oversettelsesoppdraget (*translation brief*). Derfor følger her beskrivelsen av et tenkt oppdrag: Oversettelse av nedenstående rapport publisert på nettstedet [Grønn omstilling: Klimatiltaksanalyse for petroleum, industri og energiforsyning - Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)](https://www.miljodirektoratet.no) [sist lastet ned 19.01.2024].

Translation brief: Oversettelsen er bestilt av Miljødirektoratet og skal informere tilsvarende europeiske myndigheter om grønn omstilling i Norge med sikte på samarbeid om målene.

Utslipp fra petroleumssektoren i Norge

Å utvinne, separere, prosessere og transportere olje og gass krever energi. Hovedkilden til utslipp til luft fra sektoren er forbrenning av naturgass og diesel i turbiner, motorer og kjeler. I tillegg kommer forbrenningsutslipp fra fakling av naturgass, som kun er tillatt av sikkerhetsmessige årsaker, samt utslipp i forbindelse med brønntesting. Sektoren har også utslipp av hydrokarbonholdige gasser fra kaldventilering, lagring og lastning av råolje og petroleumsprodukter samt diffuse utslipp fra utstyrskomponenter. Utslippene til luft omfatter i hovedsak CO₂, men også utslipp av NOX, SOX, metan, NMVOC (flyktige komponenter med unntak av metan) samt svart karbon, også kalt svevestøv og sot [...].

[...]

Karbonfangst og geologisk lagring av CO₂

I sin sjette hovedrapport peker IPCC på at karbonfangst- og lagring (CCS) er en viktig løsning for å redusere utslipp fra storskala fossilbaserte energi- og industrikilder, og for å fjerne CO₂ fra atmosfæren.

Globalt er det per i dag 32 CCS-prosjekter i drift. Disse har en samlet kapasitet på om lag 40 millioner tonn CO₂ årlig. I Europa er det bare Snøhvit og Sleipner som er i drift, og kun Langskip som er under bygging. Globalt er 102 storskala prosjekter under planlegging. Flere land i nordsjøområdet som Sverige, Danmark, Storbritannia og Nederland har nasjonale tiltakspakker med mål om å etablere fangst- og lagringsprosjekter. Mange bedrifter i hele Europa jobber med ulike løsninger, og flere prosjekter har fått støtte gjennom EUs innovasjonsfond. I IEAs net zero scenario oppskaleres CCS fra dette utgangspunktet til å fange nesten 1,7 milliarder tonn CO₂ innen 2030 [...].

Noen utslipp vil være svært vanskelig å unngå helt, blant annet deler av utslippene fra luftfart, skipsfart, landbruk og industri. For å oppnå netto null utslipp i 2050 vil det derfor være nødvendig å sørge for fjerning av karbon fra atmosfæren. Det kan for eksempel gjøres gjennom skogplanting, bioenergi med CO₂-håndtering (bio-CCS), karbonlagring i landbruksjord, spre biokull, eller ved hjelp av teknologi som fanger karbon direkte fra lufta (DAC). [...]

Større industrianlegg har typisk en teknisk levetid på mellom 25 og 45 år. CCS gjør at man kan fortsette driften av eksisterende anlegg selv om den er basert på fossil energi. [...]